

De kern van de filosofie van Hannah Arendt 'pretendeert niets meer te zijn dan nadenken over wat wij doen'. Zij denkt na over politiek, waarheid en leugen, arbeid, het kwaad en het denken zelf. Haar motto 'ik wil begrijpen' behelst voor mij een opdracht die nooit eindigt.

– Hans Achterhuis

Wat bedoelde Hannah Arendt met 'de banaliteit van het kwaad'? Zo typeerde zij in *Eichmann in Jerusalem* (1963) de rol van oud-SS'er Adolf Eichmann bij de moord op de Europese Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Eichmann was volgens haar geen monster maar een ambtenaar die de aan hem toegeschreven taak 'gedachteloos' maar nauwgezet uitvoerde. Arendts verslag van het Israelische proces tegen Eichmann leidde tot verontwaardiging en onbegrip. Zij zou het pure kwaad dat Eichmann volgens velen vertegenwoordigde, bagatelliseren.

In de storm van controverses zijn Arendts opvattingen over de het kwaad vaak versimpeld en verkeerd begrepen. Verantwoordelijkheid en oordeel bevat essays uit in de laatste tien jaar van haar leven over de aard van het kwaad, het maken van morele keuzes en het alles omvattende verband tussen verantwoordelijkheid en oordeel. Deze bundel is van essentieel belang om haar denken te begrijpen. Arendt komt tot de conclusie dat er een verderfelijker kwaad bestaat dan dat van de traditionele schurk: het kwaad waartoe mensen overgaan wanneer zij ophouden met nadenken over hun eigen verantwoordelijkheid.

Deze uitgave van *Verantwoordelijkheid en oordeel* is verrijkt met een nieuw voorwoord van Hans Achterhuis, waarin hij de lezer op een persoonlijke manier introduceert in het werk van zijn grote filosofische inspirator.

'Met *Eichmann in Jerusalem* schreef Hannah Arendt het belangrijkste, meest controversiële en minst begrepen boek uit de twintigste eeuw over het probleem van het kwaad. Daarom is de publicatie van *Verantwoordelijkheid en oordeel* een bijzonder welkome gebeurtenis. Voor lezers die Arendt kennen, zullen de autobiografische essays en de beschouwingen over "persoonlijke verantwoordelijkheid onder een dictatuur" van groot belang zijn om de achtergrond van *Eichmann in Jerusalem* of *The Life of the Mind* te begrijpen. Voor lezers die haar niet kennen, zullen essays als "Auschwitz voor het gerecht" een uitstekende introductie tot haar filosofie zijn en een kans om rechtstreeks, zonder af te gaan op meningen van anderen, kennis te maken met een van de grootste denkers van onze tijd.'

– Susan Neiman

Hannah Arendt (1906-1975) groeide op in Königsberg in een geassimileerd Joods gezin. Ze studeerde wijsbegeerte bij onder anderen Martin Heidegger, met wie zij ook een relatie had. In 1929 promoveerde ze in Heidelberg bij Karl Jaspers op het onderwerp 'Het liefdesbegrip bij Augustinus'. Op de vlucht voor de nazi's kwam ze in 1933 in Parijs terecht en in 1941 wist ze de Verenigde Staten te bereiken, waar zij de rest van haar leven woonde.

Tot het oeuvre van Hannah Arendt behoren bekende filosofische werken als *The Origins of Totalitarianism* (1951), *The Human Condition* (1958) en *The Life of the Mind* (twee delen, 1977 en 1979). Zij doceerde filosofie aan Amerikaanse universiteiten maar hield zich ook bezig met de actualiteit. Een bekend voorbeeld van haar meer journalistieke werk is *Eichmann in Jerusalem, A Report on the Banality of Evil* (1963), haar controversiële verslag van het proces tegen Adolf Eichmann.